

Pakinaa.

"Päpin tytär."

Tässä ei ole tarkoituksena kertoa mistään oikeasta päpin tyttärestä vaikka ylläolevasta otsikosta vähän olisi taipuvainen sitä uskomaa. "Päpin tytär" sanoilla tarkoitetaan tässä sellaista tyttären alkua, joka ei sovelta omia ajatuksiaan ja käyttötään niihin vanhoihin kaavoihin, joita hänen isänsä ja esi-isänsä ovat valanneet, vaan tahtoo luoda omia kaavoja ja elää ajan hengessä, Suomalainen kirjailijamme Minna Canth on kirjoittanut näytelmäkappaleen tällaisesta "päpin tyttärestä", joka ei pysynyt vanhempiensa papillisessa säilydyksessä, vaan karkasi Helsinkiin näyttelijäksi, vaikka pappi ja mamma pitivät näyttelijöitä maailmanlopun ihmisiä. Tällaisia uuden aikaisia päpin tyttäriä kasvattaa nykyaikakin oikein Porvoon mitalla.

Yksi tällainen nykyaikainen "päpin tytär" on epäilemättä englantilainen yllämaine, rouva Claire Sheridan, joka tuli kuuluisaksi viime vuonna siitä, että lähti Moskovaan muovataksaan tuon ihmeellisen Venäjän sitäkkin ihmeellisempien miesten suhteet, jonka hän suorittikin asettaneen sitten nuo kuvat maailman porvareille nähtäväksi ikäänkuin vakuuttukseksi, ettei bolshevikillä ollut sarvia eikä kavioita, vaan että ne olivat ihmisiä kuin muutkin. Varmemmaksi vakuudeksi hän vielä kirjoitti muistinpäätöksiä ja julkaisi nekin, joista kävi ilmi, että rouva Sheridan oli erikoisesti ihastunut uuden Venäjän suurmiehiin, joista Mefistoa muistuttava Trotski erikoisesti oli saanut hänessä liikkeelle kaikki ihastuksen tunteet. Sitten rouva Sheridan kirjoitti myöskin muistinpäätöksiä Amerikassa olostaan, jossa hän navakasti arvosteli yläluokan kaavamaisuutta ja alidraamallisuutta, josta amerikalaiset eivät aivan suopein silmin tätä rouvaa katsele.

Nyt on rouva Sheridan taas tehnyt uuden mainitsemista ansaitsevan "päpin tyttären" kepposen, Sanomalehdissä nimittäin kerrotaan, että kuulu englantilainen kuvanveistäjä rouva Claire Sheridan, on ollut Tshitsherin kanssa päivällisillä Lausannassa ja että hän oli puettu tulipunnaisen pukuun kiireestä kantapähliin. Ajatellaan sitä sisua! Lausannen kokons oli taas yksi näitä kokouksia, joissa kapitalistinen maailma oli pakotettu istumaan saman pöydän ääressä verivihollistensa — bolshevikien kanssa — maailmaa uudelleen rakentamassa, tällä kertaa Turkin jakamiskysymyksestä, jossa kaikkea päältäin Englannin hallitus tulee kärsimään suuren nöyryyksen ja tappion, koska Neuvosto-Venäjä kannattaa Turkia. Ja tällaisen tilanteen vallitessa rouva Claire Sheridan, jonka sukulaisten joukossa on kuuluisa lordi Churchill pistää yllensä tulipunnaisen puvun ja menee istumaan Tshitsherin kanssa saman pöydän ääreen. Tarina ei kerro selvemmin minkäläisen puku rouva Sheridanilla muuten oli, mutta siitä päätetään, että hän oli kiireestä kantapähliin saakka puettu, voimme erhehtymättä vetää sen johtopäätöksen, että rouva Sheridanilla oli yllensä yhtä pitki hame kuin New Yorkin suomalaisilla palveljattarilla nykyään on. Mutta tämä onkin tällä kertaa vain sivunasia. Pääasia on se, että tuolla rouva Sheridanilla on sisua lämmältä noita englantilaisia valtiomieliänsä istumalla bolshevikin kanssa samassa pöydässä aivan tulipunnaisessa puvussa, ja itsekin lukijan arvattavaksi jättäimme sen, kumpi noista kahdesta selkeästä eniten suuttuttaa Englannin ja koko maailman vallassaolevaa luokkaa.

Me puolestamme voimme noin yleisenä johtopäätelmänä lausua sen, että rouva Sheridan ylhäisestä suvustaan huolimatta on taitelija, jota taitelijajavastonsa vetää elämään suurten kammeuksien ja tapalutun äärelle,

vaikkapa se rajoittuikin yksityisten henkilöiden kuvien muovaamiseen ja niiden henkilöiden kanssa seurustelemaan.

Ankara kysymys.

Edelläoleva pakinan pätkä osoittaa, että naisillakin on sisua oikein jumalattomasti, kun ne vaan johonkin innostuvat. Nykypäivän kysymyksenä onkin tuo naisten osille työntyminen kaikkialla. Ja sitä "samaa heraa lahjaa" on huomattavissa meidän tässä maassa olevien suomalaisten työllänsuorien kesken. Viime vuonna näihin aikoihin tuskin uskalsimme hengittää erikoisista naisten valistustoiminnasta ja nyt on jo pidetty kolmella alueella naisten neuvottelukokouksia, ja itse toimeenpaneva komitea on antanut käskyn käydä kaikille järjestön jäsenille, että naisten komiteoita on perustettava. Vuoden kuluessa olemme siis rautanneet huomattavasti hengen erämaata viljeltäviksi vainoiksi. Naiset ovat tuossa toulutessaan huomanneet, että turhaan sitä on ollut niin vaatimaton, ettei ole uskaltanut vallituaan itsensä mihinkään eikä yrittää mitään. Ja tuntuu ikäänkuin olisi hukkaan mennyt tähän astinen mukava olo.

Tämän johdosta on nyt itsekin asetettava itselleen ankara kysymys: Olenko yrittänyt parhaani kaikkien kykyjeni kehittämiseksi yhteisen asiamme palvelukseen? Ja jos tutkimus antaa hiemanakaan epäilyksen alhetta, niin rivakasti työhön. Kukaan ei ole liian vanha eikä kykenemätön oppimaan ja harjaantumaan johonkin, jos vaan haluaa ja ponnistaa sen saavuttamiseksi. Siinä se onkin.

250 kirjeenvaihtajaa.

Kaksisataa viisikymmentä kirjeenvaihtajaa — se on suuri luku. Eikö olekin lukijani?

Sellainen määrä kirjeenvaihtajia voi olla vain suurilla kapitalistisilla lehdistä. Sellaisella lehdistä on epäilemättä mahdollisuus tyydyttää lukijakuntaansa. Jospa tietäisi, mikä lehti tuo on, että saisi silmällä sitä ja nähdä, miten suuremmoinen se on. Näin ajuttelee lukija katsolessa noita kirjeenvaihtajain lukua osoittavia lukuja.

Ja todellisesti suuri lehti se onkin, jolla on mahdollisuus pitää tällaista avustajain armeijaa, ja lähinnä kapitalistisia sanomalehti-yrityksiä on ainoastaan työllänsillä itsellään varaa kehittää niin paljon kynäleikkoja. Että lukija pääsisi jännityksestään, ilmoitettakoon, että sellainen on tämä "Amerikoissa" olevien suomalaisten työllänsuorien lehti "Toveritar" jonka avustajain lukumäärä pyöreässä numerossa lasketuna tänä vuonna tekee tuon kumioitettavan summan 250.

Mitä nämä numerot merkitsevät? Ne merkitsevät sitä että 250 suomalaista naista on tämän vuoden aikana rasittavan päivätyönsä ohella tässä Amerikan grottenylyyn hirvittävässä melussa istunut ja piirtänyt, usein puutteellisella kirjoitustaidolla, paikkakuntansa kuuluisia. Tätä he eivät ole tehneet yksistään sen vuoksi, että maailmalla tiedettäisiin heidän paikkakuntansa uutisia, vaan pelon suuremmista vaikutteista. Heidän silmiensä edessä on kuvastunut sydäntä jäydyttäviä kufjuksuvia työn raskaan raatajien elämästä ja toisaalta väikkynyt työn tasavallan oikeudenmukainen ja vapaa rakentamistyö ja näiden ajatustensa ja toiveidensa kannustamana ovat he paperille piirtäneet yksinkertaisia ajatuksiaan, tietoja paikkakunnalta y. m. jolla he luulevat voivansa herättää ympäristössään mielenkiintoa lukemaan työväen lehtiä, työväen vapautuksen sanomaa, ja sen kautta innostamaan siihen suureen vapaustaisteluun, joka kerran on vapauttava ihmiskunnan päättömän orjunden kableista.

Kaksisataa viisikymmentä kirjeenvaihtajaa ovat tämän vuoden aikana muurahaisen tavoin kantaneet kotensa Toverittaren rakentamiseksi, työllänsuorien saattamiseksi nu-

kaan rivelhimme. Pintapuolisen arvostelijan mielestä suattavat nämä kyhäykset joskus olla aivan mittättömiä, mutta työväenluokan keskuudesta lähteneinä ne muodostavat arvaamattoman pääoman, jota ilman työllänsuorien luokkakiike ei olisi sitä elävää liikettä, jota se tänäpäivänä on. Ja työllänsuorien yrityksiä ja ponnisteluja ne ovat sitäkin arvokkaimpia, sillä työllänsuorien on kapitalistien maailma heittänyt turulle varustamattoman ja turvottomamman kuin työllänsuorien. Moni näiden 250 kirjeenvaihtajan joukosta ehkä jotkutun paljasta halustaan huolimatta köyhyytensä vuoksi ei pääsnyt edes kansakouluun, mutta ehkä siitäkin syystä, että tyttöjen koulunmista ei katsottu lainkaan välttämättömiksi.

"Toveritar" voi siis puolestansa olla ylpeä siitä, että se on voinut tarjota palstansa harjoituskentäksi niin suurelle joukolle naisistamme ja sen kautta olla avullainen heidän itseopiskelun pyrkimyksissään. Yrittäköillämme uuden vuoden mukana uusia voimia. Kasvattakaamme tulevanakin vuonna vähintään 250 mutta kirjeenvaihtajaa liikkeellemme, niin voimme sanoa, että olemme ainakin yrittäneet tehdä osaltamme voitavamme työllänsuorien tietojen ja taitojen kohottamiseksi.

Kunlla Toverittaren kuluneen vuoden kahdelle sadalle viisikymmeneelle kirjeenvaihtajalle!

Yks neekeri.

Kaskuja Toverittarille

Kirj. Willenniina.

Eräs chicagolainen entinen valtuutettiin oli kerran käyskentelössä entisessä Saksan keisarien palatsissa Potsdamissa. Käytännöllisen amerikalaisen tavalla hän koputteli palatsin komelia porraskäytävään pyyhkiä ja huomasi ne ontoiksi. Amerikalaisemme surkutteli vanhaa keisari Fredrick Suuria, joka luun oli 14 vuotta sitten rakennuttanut, sen johdosta, että urakoitsijat olivat keisaria niin suuresti pettäneet. "Urakoitsijat ovat käyttäneet hunoa murisavea ja hupaa sementillä rakentaessaan portaita ja sellaista ei hyväksyisi mikään virallinen palopäähänkö. Lyönpä vetoa, että joku urakoitsija tässä on täyttänyt taskunsa markoilla." Niin ne "pismemiehet" jo puolentoistatonta vuotta sitten osasivat pujata "uhrejaan."

Valkoinen "Suur-Suomi" on kaikki puodin kotoitettu "Suurten kansojen" joukkoon. Tässä merkittävään historian lehdelle eräs seikka, joka myös on omdaan kohottamaan kansallismahettamme. Joitakuuta aikoja sitten lähti New Yorkin valtion vapaamurarien yhdistyksen valitsema erikoiskomissioni Suomeen perustamaan tähän "uuteen tasavaltaan" ensimmäistä vapaamurari-osastoa. Tämän komissionin päähän oli vapaamurarien yllä komissioneri ja suurjohtaja tuomari Arthur S. Tompkins. Tämä isänmaamme aivan vapaamurari-osasto perustettiin Helsinkiin, tietenkin, se kun on sen tasavallan pääkaupunki. Eläköön "edistys!"

Eräs kreivi John Drascovitz Orlofiksi itseään kutsuva venäläinen vangittiin joku aika sitten Los Angelesissa liittohallinnon salapoliisin toimesta. Häntä syytettiin väärennytyjen Englannin valtiopankin paperirahojen liikkeeseen laskemisesta. Kolme muuta miestä, nimistä päättellen kaikki venäläisiä, on vangittu syytetyistä samasta rikoksesta. Nämä neijä petkuttajaa olivat samassa juonessa antaen toislaan väärennyksissä. Tällaiseen se köyhyyttä johtaa; edesmenneen venäläisen ylläluokan rappuneita jäseniä kun eivät viisi rhytyä rehelliisesti ansaitsemaan jokapäiväistä leipäänsä.

Äskettäin miehestään avioeron saanut herra Rockefellerin tytär, Mrs.

Edith Rockefeller McCormick äkämystyi alkajalla kun hänen maaseutu-asuntonsa ympärille rupesi kasvamaan silviä "bungalow"-taloja. Tämä kunnian rouva kutsui luoksensa arkkitehtin ja antoi hänelle määräyksen rakennuttaa 10 jalan korkuisia liikkettä, jota se tänäpäivänä on. Hän selni koko hänen maakartanonsa ympärille. "Minä en halua vähäpöitösten "bungalujen" asukkaitten irkistelevän minua, siksi haluan tarpeeksi korkean ja tiheän seinän kartanoni ympärille", sanoi rouva sellatyksiksi. Sen lisäksi on hän ostanut noin 20 eckerin maapalan kartanonkatkerundella muistelee lapsuuttaan, sa vierestä vain sitä varten, että ei kenelläkään olisi tilaisuutta päästä asumaan liian lähelle "hänen korkeuttaan." Mitäs sillä on vielä mitä ihmisen tekee, kun on rahaa, jolla saa aikaan mitä kinä päähän pistää.

Maonin pienessä kaupungissa Georgian valtiossa meni joukko salapoliielle tarkastusmatkalle eräiseen vanhaan kirkkoon. Matkansa tulokseen he huomasi, että kirkon alttarin oli käytetty kapakan tarjottelutiskinä. Salapoliiit ensin kurkistelivat kirkkoon rikkinäisen akkunan lävitse ja näkivät erään miehen nostavan väkijoukkoa sisiltävin lasin humillean. Salapoliiit ryntäsivät sisään ja löysivät kaksi pulloa korpiroja pilottettuna "murehtijain penkin" alle. Voiskolian tuota sanaa "pyhyyden pilkkaukseksi", josta syntistä sosialisteja tämän tästä syytetään?

Tämän maan kuuluisa opera-laularitar Mary Garden on sanonut, "että nainen on kaikissa suhteissa miestä alarvoisempi. Hänen aivonsa ovat kahta ussia kevyemmät kuin miehen ja hän on älyllisesti suhteessa vuosisatoja miehistä jälellä." Todistukseksi välttelee laulajatar hündähtä: "Kuvitelkaa naista rakentamassa mahtavaa rautatie-systemiä! Hän ei voisi sitä tehdä, koska hänellä ei ole siihen älyä!"

Ei meidän tarvitse hävetä tuon takia, sillä Mary Garden ei ole meidän luokkamme jäsen.

ÄITI

KIRJ. MAKSIM GORKIJ
Suom. Hanna Kunnas.

(Jatk.)

Auriuko nousi korkeammalle, helittäen lämpöä kevään tuoreeseen vihreyteen. Pilvet kulkivat hitaamasti, niiden varjat kävivät ohkaisimmiksi ja lämpökäytävämiksi ja ne liikkuvat hiljaa katujen ja katojen yllä. Kirkas auringon paiste näytti puhdistavan kylää, pyyhkiään tonun ja lian pois talojen seiniltä, ja surumielisyyden ihmisten kasveilta.

Eräissä kadun kulmassa oli noin satakunta ihmistä ryhmittynyt, ja sen keskustasta kaikui Vyesovsheikövin ääni:

"He pusertavat vertamme kuten mehu mustikasta." Sanansa satuivat väkeen kuin vasaran iskut.

"Se on totta!" hündähtivät useat myöntävästi yhteen lääneen.

"Polka tekee parastaan", virkkoi vähävenäläinen. "Minä autan häntä." Hän köyristyi syvään ja ennenkuin Pavel ehätti häntä estää, kiemurteli hän notkaan ruumiinsa väkijoukkoon, kuten korkkiruovin korkkiin, ja pian kajahti hänen soinnukas äänensä:

"Toverit! Sanotaan että löytyy useita kansakuntia maanpäällä — juutalaisia, saksalaisia, englantilaisia ja tatarilaisia. Minä en usko sitä. Mutta väitän että on ainoastaan kaksi kansakuntaa, kaksi leppymättömiä ihmisukua — rikkaat ja köyhät. Ihmiset pukeutuvat eri tavalla ja puhelevat eri tavalla; mutta katsokaa rikkaista ranskalaista, rikkaista saksalaista, tahi rikkaista englantilista, ja saattepa nähdä, että he ovat kaikki tatarilaisten tapaisia työmie-